

Cumhuriyet Senatosu Üyelerinin Seçimi Kanunu

(Resmî Gazete ile ilânı : 30 . 5 . 1961 - Sayı : 10815)

No.
304

Kabul tarihi
24 . 5 . 1961

BİRİNCİ BÖLÜM

İLKELER

Seçim usulü ve şekli

MADDE 1. — Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçimi, tek derecelidir; çoğunluk usulüne göre, genel, eşit ve gizli oyla, bütün yurttaki aynı günde yapılır.
Seçmen, oyunu kendisi ve tam bir serbestlikle kullanır.
Oyların sayımı, dökümü ve tutanaklara bağlanması, açık olarak yapılır.

Seçim çevresi

MADDE 2. — Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçiminde, her il, bir seçim çevresidir. Ancak; Ankara, İstanbul, İzmir illeri ilişik (1) sayılı listede yazılı olduğu şekilde üçer seçim çevresine bölünmüştür.

Seçilecek üye sayısı

MADDE 3. — Cumhuriyet Senatosuna seçimle gelecek üye sayısı (150) dir. Her ilin çıkaracağı Cumhuriyet Senatosu üye sayısı, ilişik (2) sayılı listede gösterilmiştir.

Seçimin başlangıcı ve günü

MADDE 4. — Cumhuriyet Senatosu üyelerinin üçte biri iki yılda bir yapılacak seçimle yenilenir.

Yenilenecek olan Cumhuriyet Senatosu üyelerinin seçiminde ikinci yılın 30 Mart günü seçimin başlangıç tarihidir. Haziran ayının ilk Pazar günü oy verilir.

Cumhuriyet Senatosunda istifa ve ölüm gibi sebeplerle boşalan yerler için, ara seçimi yapılır. Ancak, üçte bir yenileme sırasında bu açıklar da doldurulur.

İKİNCİ BÖLÜM

SEÇİM ÖNCESİ İŞLERİ

Seçilebilme

MADDE 5. — Kırk yaşını bitiren ve yüksek öğrenim yapmış bulunan her vatandaş, Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçilebilir.

Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçilemeyecek olanlar

MADDE 6. — Anayasanın 68 nci maddesi gereğince, milletvekilliğine seçilme yeterliği olmayanlar, Cumhuriyet Senatosu üyeliğine de seçilemezler.

Adaylık

MADDE 7. — Seçilme yeterliğine sahip her vatandaş, Cumhuriyet Senatosu üyeliğine adaylığını koyabilir. Siyasal partilerin genel merkezlerindeki yetkili organları da, bu partilerin teşkilatı

bulunan seçim çevreleri için, o çevrenin seçebileceği Cumhuriyet Senatosu üyeliği sayısı kadar, aday gösterebilirler.

Siyasî partilerin aday gösterebilmeleri için, kendi tüzüklerine göre ilk genel kurul toplantılarını yapmış olmaları ve en az on beş ilde altı aydan beri il ve ilçe teşkilâtı kurmuş bulunmaları gerekir.

Siyasî partilerin aday listeleri

MADDE 8. — Hiçbir siyasî partiye kayıtlı olmıyan kimselerin, her hangi bir siyasî parti tarafından aday gösterilmeleri yazılı muvafakatlerine bağlıdır.

Bir siyasî partinin aday listesine girmiş bulunan kimse, diğer bir siyasî parti tarafından her hangi bir seçim çevresi için aday gösterilemez.

MADDE 9. — Milletvekili Seçimi Kanununun 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22 nci maddeleri, Cumhuriyet Senatosu üyelerinin seçiminde de uygulanır.

Ölüm ve adaylıktan istifa

MADDE 10. — Siyasî partilerin aday listelerinin kesinleşmesinden sonra, ölüm veya istifa suretiyle boşalan yerlere partilerin merkezlerindeki yetkili organlar tarafından, en geç, oy verme gününden önceki yedinci günü saat on yediye kadar, aday gösterilebilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SEÇİM GÜNÜ İŞLERİ

Oy verme

MADDE 11. — Cumhuriyet Senatosu üyelerinin seçimi, milletvekilleri seçimi ile aynı günde yapıldığı takdirde, Cumhuriyet Senatosu üyeleri seçiminin oy verme işleri de aynı sandık kurulları tarafından yürütülür. Şu kadar ki; sandık alanında, bu seçim için, ayrı bir kapalı oy verme yeri, ayrı renkte oy sandığı, sandık seçmen listesinin ayrı bir nüshası, milletvekili seçiminde kullanılan zarftan, renk bakımından farklı zarf bulundurulur.

Ancak, bir sandığa ait işler bitirilmeden, diğer sandık açılmaz.

Oy puslası doldurma serbestliği

MADDE 12. — Seçmen, dilediği adayları yazarak oy puslası doldurmakta serbest olduğu gibi, basılı oy puslasında yazılı isimlerden dilediğini söylebilir ve yerlerine başka adayların isimlerini yazabilir.

Hesaba katılan ve katılmıyan oy puslaları

MADDE 13. — Belli aday sayısından daha az sayıda ad yazılı olan oy puslaları olduğu gibi kabul edilir. Kurulca okunamıyan adlar hesaba katılmaz.

Aynı ad birkaç defa yazılmış ise tek oy sayılır.

Puslada seçilecek aday sayısından fazla ad bulunduğu takdirde sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

Sandıktan milletvekili seçimine ait zarflar çıkmış ise bu zarflar ile milletvekili seçimine ait oy puslaları hesaba katılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SEÇİM SONRASI İŞLERİ

İl seçim kurulunda birleştirme

MADDE 14. — İl seçim kurulu, ilçe seçim kurullarından gelen tutanakları birleştirerek il seçim çevresindeki :

- 1) Seçmenlerin sayısını,
 - 2) Oy kullanan seçmenlerin sayısını,
 - 3) İtiraz edilmiş veya ihtilâflı görülmüş olup da, muteber sayılarak hesaba katılan oy puslaları sayısını,
 - 4) Muteber sayılmıyan ve hesaba katılmıyan oy puslaları sayısını,
 - 5) Muteber tutulan ve hesaba katılan oy puslaları genel toplamını,
 - 6) Soyadı alfabe sırasına göre, adayların aldıkları oy sayısını, (rakam ve yazı ile),
- Gösteren bir tutanak düzenler ve çoğunluk usulüne göre, seçilmiş olanları belirtir.

Cumhuriyet Senatosu üyeliğine seçtikleri anlaşılanlara tutanaklarını verir ve bu tutanaklardan ikişer nüshasını Yüksek Seçim Kuruluna gönderir.

Seçim sonuçlarının ilânı ve yayımı

MADDE 15. — Seçim sonuçlarının ilân ve yayımında, Milletvekili Seçimi Kanununun 35 ve 36 ncı maddeleri uygulanır.

Seçim delillerinin saklanması

MADDE 16. — Seçim delillerinin saklanması, Milletvekili Seçimi Kanununun 37 nci maddesi uyarınca yapılır.

Seçimin veya tutanakların iptali

MADDE 17. — Cumhuriyet Senatosu üyeleri tutanaklarına yapılan itiraz, oyların dökümüne, sayımına ilişkin olduğu ve yeniden yapılan döküm, sayım ve hesap sonucunda tutanağın iptaline karar verildiği takdirde, yapılan döküm, sayım ve hesaba göre seçilmiş olduğu anlaşılan Yüksek Seçim Kurulu tarafından tutanak verilir.

Bir seçim çevresinde yapılan seçimin, seçilenlerden bir veya daha fazlasının seçimlerinin veya tutanaklarının; seçim işlemleri veya diğer sebeplerle iptaline karar verildiği takdirde, o seçim çevresinde yeniden seçim yapılır ve Yüksek Seçim Kurulu seçimin yenilenmesine dair kararlar birlikte, o çevrede yeniden seçimin yapılacağını Resmî Gazete ve diğer vasıtalarla derhal ilân eder.

Bu ilândan sonra gelen altmışıncı günü takibeden ilk Pazar günü oy verme günüdür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İTİRAZLAR VE ŞİKÂyetLER

Adaylara karşı itiraz

MADDE 18. — Adaylıkların geçici olarak ilânından itibaren iki gün içinde, il seçim kuruluna itiraz edilebilir.

İtirazlar, il seçim kurullarınca, en geç, oy verme gününden önceki 25 ncı gün akşamına kadar karara bağlanır.

İlgililer, bu kararlara karşı iki gün içinde, Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edebilirler.

Yüksek Seçim Kurulu, üç gün içinde ve en geç, kesin aday listelerinin ilânı gününe kadar bu itirazları karara bağlar.

ALTINCI BÖLÜM

Son hükümler

MADDE 19. — Bu kanunda özel bir hüküm bulunmayan hallerde, «Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri» hakkındaki Kanunun, bu kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanun gereğince yapılacak ilk seçim, milletvekilleri seçimi ile aynı tarihte yapılır. Üçte bir yenilemeler için 4 ncü maddede belirtilen tarihler esastır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Birinci ve ikinci yenilemeler, bu kanuna ekli A. B. C. grupları arasında, Cumhuriyet Senatosunun özel birleşiminde Başkan tarafından yapılacak adçekme ile belli olur.

GEÇİCİ MADDE 3. — 1. Bu kanunun 7 nci maddesindeki siyasî partilerin 15 il gevresinde il ve ilçe teşkilâtı kurmuş olmaları hakkındaki hüküm saklı kalmak şartıyla, ilk Genel Kurul toplantılarını yapmış olmalarına ve altı aydan beri il ve ilçe teşkilâtı kurmuş bulunmalarına dair olan kayıt, bu kanunun yayınlanmasından sonra yapılacak ilk seçimlerde uygulanmaz.

2. Bu kanuna göre yapılacak ilk Cumhuriyet Senatosu seçimlerine katılacak siyasî partilerin daha evvel kurulmuş olan ilçe ve sandık kurullarına üye vermek hakları saklıdır. Bu hüküm, ilçe seçim kurulu başkanlarınca «Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri hakkındaki Kanun» un 19 ve 23 ncü maddeleri gereğince resen uygulanır.

Yürürlük

MADDE 20. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütmekle görevli makam

MADDE 21. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

29 Mayıs 1961

[1] SAYILI LİSTE

Ankara : Çıkaracağı Cumhuriyet
1 numaralı seçim çevresi : Senatosu üye sayısı

Ankara	Merkez ilçesi	}	3
Altındağ	»		
Çubuk	»		
Kalecik	»		
Sulakyurt	»		
Delice	»		
Kırıkkale	»		
Keskin	»		

2 numaralı seçim çevresi :

Yenimahalle	İlçesi	}	1
Ayaş	»		
Beypazarı	»		
Güdül	»		
Kızılcahamam	»		
Çamlıdere	»		
Nallıhan	»		

3 numaralı seçim çevresi :

Çankaya	İlçesi	}	3
Balâ	»		
Şerefli Köhîsar	»		
Haymana	»		
Polatlı	»		
Elmadağ	»		

İstanbul :

1 numaralı seçim çevresi :

Eminönü	İlçesi	}	5
Eyüp	»		
Bakırköy	»		
Fâtih	»		
Zeytinburnu	»		
Çatalca	»		
Silivri	»		

2 numaralı seçim çevresi :

Beyoğlu	İlçesi	}	3
Şişli	»		
Beşiktaş	»		
Sarıyer	»		

8 numaralı seçim çevresi :

Çıkaracağı Cumhuriyet
Senatosu üye sayısı

Adalar	İlçesi	}	2
Beykoz	»		
Kadıköy	»		
Üsküdar	»		
Kartal	»		
Şile	»		
Yalova	»		

İzmir :

1 numaralı seçim çevresi :

İzmir	Merkez ilçesi	}	3
Seferihisar	»		
Urla	»		
Çeşme	»		
Karaburun	»		

2 numaralı seçim çevresi :

Karşıyaka	İlçesi	}	1
Menemen	»		
Foça	»		
Dikili	»		
Bergama	»		
Kınık	»		

3 numaralı seçim çevresi :

Bornova	İlçesi	}	2
Kemalpaşa	»		
Torbalı	»		
Selçuk	»		
Bayındır	»		
Tire	»		
Ödemiş	»		
Kiraz	»		

[2] SAYILI LİSTE

(A) Grupu iller		Cumhuriyet		(C) Grupu iller	
Çıkaracağı		Çıkaracağı		Çıkaracağı	
Cumhuriyet		Cumhuriyet		Cumhuriyet	
Senatosu üye		Senatosu üye		Senatosu üye	
İller	sayısı	İller	sayısı	İller	sayısı
Adıyaman	1	Adana	4	Ağrı	1
Aydın	3	Afyon	3	Amasya	1
Bilecik	1	Ankara	7	Antalya	2
Bolu	2	Bingöl	1	Artvin	1
Çankırı	1	Bursa	4	Balıkesir	4
Çorum	2	Denizli	2	Bitlis	1
Edirne	1	Diyarbakır	2	Burdur	1
Gaziantep	2	Elâzığ	2	Çanakkale	2
İçel	2	Eskişehir	2	Erzincan	1
İzmir	6	Giresun	2	Erzurum	3
Kastamonu	2	Gümüşane	1	Hakkâri	1
Kırklareli	1	Kayseri	3	Hatay	2
Kırşehir	1	Kocaeli	2	İstanbul	10
Konya	5	Muğla	2	İsparta	1
Malatya	2	Niğde	2	Kars	3
Manisa	4	Sakarya	2	Kütahya	2
Maraş	2	Tekirdağ	2	Mardin	2
Nevşehir	1	Trabzon	3	Muş	1
Ordu	3	Tunceli	1	Rize	1
Sinob	1	Urfa	2	Samsun	4
Sivas	4	Uşak	1	Siird	1
Zonguldak	3			Tokad	2
				Van	1
				Yozgad	2
	50		50		50

Devlet Başkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası

: 24.5.1961

5/9

Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Devlet Başkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası

: 29.5.1961

4/219

Bu kanunun müzakerelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları

Temsilciler Meclisi Tutanak Dergisi

Cilt Sayfa

2 92

5 239:252,252:255,255:257,261:263

5 350:356,358,409:411

6 2:3

[Birleşim : 28,65,67,73 — 36,36 ya 1,2,3 nü ek sıra sayılı basmayazılar Temsilciler Meclisi 65,67, 73 nü Birleşim Tutanak dergilerine bağlıdır.]

Bu kanunu görüşen komisyon :

Seçim Kanunu Komisyonu.